

คำวินิจฉัยอุทธรณ์

ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ที่ ๓๘ /๒๕๖๒

เรื่อง ความเห็นเกี่ยวกับการอุทธรณ์คำสั่งปรับทางปกครอง
กรณีอาคาร

อธิบดีกรมควบคุมมลพิษในฐานะเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษได้มีหนังสือ ที่ ทส ๐๓๐๒/๖๙๒๗ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๒ ออกคำสั่งปรับนิติบุคคลอาคาร อาคาร โดยคิดค่าปรับเป็นรายวันใน อัตราวันละ ๕๐๐ บาท (ห้าร้อยบาทถ้วน) ตั้งแต่วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันถัดจากวันที่ครบกำหนด คำสั่งทางปกครองจนถึงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่นิติบุคคลฯ ได้รับแจ้งคำสั่งทางปกครอง แต่ไม่เกิน ๓๐ วัน รวมเป็นเงิน ๑๕,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นห้าพันบาทถ้วน) และปรับตั้งแต่วันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็น วันถัดจากวันที่นิติบุคคลฯ ได้รับแจ้งคำสั่งปรับนี้ต่อไปทุกวัน จนถึงวันที่นิติบุคคลฯ ได้ปฏิบัติตามคำสั่งของ เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษแล้วเสร็จ และมีหนังสือแจ้งให้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษทราบพร้อมทั้งแจ้งให้ทราบว่า นิติบุคคลฯ มีสิทธิที่จะอุทธรณ์คำสั่งปรับโดยคำอุทธรณ์ต้องทำเป็นหนังสือระบุข้ออุทธรณ์ข้อโต้แย้งและข้อเท็จจริง หรือข้อกฎหมายที่อ้างอิงยื่นต่อเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษผู้ทำคำสั่งภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่นิติบุคคลฯ ได้ทราบ คำสั่งปรับทางปกครอง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ผู้รับมอบอำนาจในการพิจารณาอุทธรณ์ ได้พิจารณาคำอุทธรณ์ของนิติบุคคลอาคาร ผู้อุทธรณ์ประกอบข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายแล้วมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัย ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง คำอุทธรณ์ของนิติบุคคลอาคารอาคาร รับไว้พิจารณาได้หรือไม่

ประเด็นนี้เห็นว่า เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษได้แจ้งคำสั่งปรับทางปกครอง พร้อมทั้ง แจ้งสิทธิอุทธรณ์คำสั่งปรับทางปกครอง โดยวิธีส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ซึ่งจากการตรวจสอบพบว่า นิติบุคคลฯ ได้รับคำสั่งปรับทางปกครอง เมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๒ และสามารถใช้อ้างอิงอุทธรณ์คำสั่งปรับทางปกครองของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษได้ภายในวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ตามนัยมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง ประกอบกับมาตรา ๖๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธี ปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ด้วยเหตุนี้ การที่นิติบุคคลฯ ได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งปรับทางปกครองโดย วิธีการส่งด้วยตนเอง เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ จึงเป็นการยื่นอุทธรณ์ภายในกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์คำสั่ง ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ และนิติบุคคลฯ เป็นคู่กรณีที่อยู่ภายใต้บังคับของคำสั่งปรับทางปกครองของเจ้าพนักงาน ควบคุมมลพิษ ซึ่งเป็นผู้แทนของเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารชุดฯ ถือเป็นผู้มีสิทธิยื่นอุทธรณ์คำอุทธรณ์จึงรับไว้ พิจารณาได้

ประเด็นที่สอง...

ประเด็นที่สอง ประเด็นที่นิติบุคคลฯ ได้แย้งว่า “ผลการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำทิ้งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษซึ่งเก็บตัวอย่าง เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๒ พบว่า น้ำทิ้งมีค่าบีโอดีและค่าทีเคเอ็นเกินกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ทางราชการกำหนดไว้ ขัดแย้งกับผลการตรวจวิเคราะห์ของบริษัทเอกชนที่ได้เก็บตัวอย่างในวันและเวลาเดียวกัน...” นั้น

ประเด็นนี้เห็นว่า การที่จะถือว่านิติบุคคลฯ ได้ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษก็ต่อเมื่อนิติบุคคลฯ ได้จัดการแก้ไข เปลี่ยนแปลง ปรับปรุงหรือซ่อมแซมระบบบำบัดน้ำเสียของอาคารฯ ให้มีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะบำบัดน้ำเสียให้ทุกพารามิเตอร์มีค่าเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่ทางราชการกำหนดไว้โดยตลอด แต่จากรายงานผลการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำทิ้ง เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเก็บตัวอย่างและตรวจวิเคราะห์โดยบริษัทเอกชนตามที่นิติบุคคลฯ กล่าวอ้างมานั้น พบว่า ค่าทีเคเอ็น เท่ากับ ๔๕.๕๗ มิลลิกรัมต่อลิตร ซึ่งมีค่าเกินกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ทางราชการกำหนดไว้ อีกทั้งผลการตรวจวิเคราะห์ของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษที่ได้เก็บตัวอย่างในวันและเวลาเดียวกัน ยังพบว่า ค่าบีโอดีและค่าทีเคเอ็น มีค่าเกินกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ทางราชการกำหนดไว้ โดยผลการตรวจสอบของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษดังกล่าว เป็นผลการตรวจสอบที่ถูกต้องและเชื่อถือได้ เนื่องจากดำเนินการเก็บตัวอย่างน้ำทิ้งโดยเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ และตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำทิ้งโดยห้องปฏิบัติการของกรมควบคุมมลพิษที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน รวมทั้งเป็นการตรวจวิเคราะห์ด้วยวิธีตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากอาคารบางประเภทและบางขนาด แสดงให้เห็นว่า นิติบุคคลฯ ยังไม่สามารถจัดการแก้ไข เปลี่ยนแปลง ปรับปรุงหรือซ่อมแซมระบบบำบัดน้ำเสียของอาคารฯ ให้มีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะบำบัดน้ำเสียให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่ทางราชการกำหนดไว้ได้ ข้อโต้แย้งของนิติบุคคลฯ จึงไม่สามารถรับฟังได้

ประเด็นที่สาม นิติบุคคลฯ ได้แย้งว่า “นิติบุคคลฯ มิได้เพิกเฉย และได้จัดการแก้ไขปรับปรุงระบบ บำบัดน้ำเสียของอาคารฯ ตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษอย่างเคร่งครัดมาโดยตลอด...” นั้น

ประเด็นนี้เห็นว่า การที่จะถือว่านิติบุคคลฯ ได้ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษก็ต่อเมื่อนิติบุคคลฯ ได้จัดการแก้ไข เปลี่ยนแปลง ปรับปรุงหรือซ่อมแซมระบบบำบัดน้ำเสียของอาคารฯ ให้มีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะบำบัดน้ำเสียให้ทุกพารามิเตอร์มีค่าเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่ทางราชการกำหนดไว้โดยตลอด แต่จากข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้น ปรากฏว่าภายหลังครบกำหนดคำสั่งทางปกครอง เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษได้ติดตามตรวจสอบและได้เก็บตัวอย่างน้ำทิ้งไปตรวจวิเคราะห์พบว่า น้ำทิ้งจากบ่อกักน้ำทิ้ง มีค่าบีโอดี เท่ากับ ๕๙.๒ มิลลิกรัมต่อลิตร และค่าทีเคเอ็น เท่ากับ ๕๐.๗ มิลลิกรัมต่อลิตร ซึ่งมีค่าเกินกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ทางราชการกำหนดไว้ โดยผลการตรวจสอบของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษดังกล่าว เป็นผลการตรวจสอบที่ถูกต้องและเชื่อถือได้ เนื่องจากดำเนินการเก็บตัวอย่างน้ำทิ้งโดยเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ และตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำทิ้งโดยห้องปฏิบัติการของกรมควบคุมมลพิษที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน รวมทั้งเป็นการตรวจวิเคราะห์ด้วยวิธีตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากอาคารบางประเภทและบางขนาด แสดงให้เห็นว่า นิติบุคคลฯ ยังไม่สามารถปฏิบัติตามคำสั่งทางปกครองของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ได้ ข้อโต้แย้งของนิติบุคคลฯ จึงไม่สามารถรับฟังได้

ประเด็นที่สี่ นิติบุคคลฯ ได้แย้งว่า “นิติบุคคลฯ มีค่าใช้จ่ายในการแก้ไขปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียของอาคารฯ จำนวนมาก ประกอบกับนิติบุคคลฯ ไม่ได้ประกอบกิจการแสวงหากำไรและมีรายได้จากการจัดเก็บค่าใช้จ่ายส่วนกลางโดยให้ครอบคลุมค่าใช้จ่ายอาคารฯ ที่เกิดขึ้นเป็นหลักจึงขอให้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษพิจารณายกเลิกค่าปรับดังกล่าว” นั้น

ประเด็นนี้เห็นว่า เนื่องจากอาคารฯ เป็นอาคารประเภท ข. และเข้าข่ายเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่
ถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อมไม่ให้เป็นกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ทาง
ราชการกำหนดไว้ ซึ่งจากข้อเท็จจริงปรากฏว่า นิติบุคคลฯ ยังไม่สามารถปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุม
มลพิษที่สั่งให้จัดการแก้ไข เปลี่ยนแปลง ปรับปรุงหรือซ่อมแซมระบบบำบัดน้ำเสียของอาคารฯ ให้มีประสิทธิภาพ
เพียงพอที่จะบำบัดน้ำเสียให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่ทางราชการกำหนดไว้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่
กำหนดไว้ได้ เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษจึงได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๓/๒๑ วรรคหนึ่ง (๒) แห่ง
พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ
ทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยให้มีการชำระค่าปรับบังคับการตาม
จำนวนที่สมควรแก่เหตุแต่ต้องไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาทต่อวัน ประกอบกับข้อ ๑ (๙) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๐
(พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ให้อำนาจเจ้าพนักงาน
ตามกฎหมายกำหนดค่าปรับได้ไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาทต่อวัน สำหรับการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งทางปกครอง
และตามความในมาตรา ๖๓/๒ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งแก้ไข
เพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้การใช้มาตรการ
บังคับทางปกครองเป็นไปเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อให้เกิดความเป็นธรรม และกระทบกระเทือนกับผู้อยู่ในบังคับทาง
ปกครองน้อยที่สุด ดังนั้น การที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษออกคำสั่งปรับนิติบุคคลฯ โดยคิดค่าปรับเป็นรายวันใน
อัตราวันละ ๕๐๐ บาท (ห้าร้อยบาทถ้วน) จึงเป็นการกำหนดจำนวนค่าปรับที่เหมาะสมแล้ว ค่าขออุทธรณ์ของ
นิติบุคคลฯ จึงไม่สามารถรับฟังได้

ทั้งนี้ นิติบุคคลฯ อ้างว่า อยู่ระหว่างดำเนินการแก้ไขปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียของอาคารฯ
ตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ และขอขยายระยะเวลาในการดำเนินการดังกล่าว ออกไปอีก ๙๐ วัน
แสดงให้เห็นว่านิติบุคคลฯ มีความประสงค์ที่จะจัดการแก้ไข เปลี่ยนแปลง ปรับปรุงหรือซ่อมแซมระบบบำบัด
น้ำเสียของอาคารฯ ให้มีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะบำบัดน้ำเสียให้เป็นไป ตามเกณฑ์มาตรฐานที่ทางราชการ
กำหนดไว้ ตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ แต่เนื่องจากนิติบุคคลฯ ยังมิได้จัดส่งแผนและระยะเวลา
การดำเนินงานที่ชัดเจนมาให้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษแต่อย่างใด ดังนี้ กรมควบคุมมลพิษในฐานะผู้ออกคำสั่ง
ทางปกครองแจ้งว่า เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษจะแจ้งให้นิติบุคคลฯ จัดส่งแผนและระยะเวลาในการดำเนินงาน
ดังกล่าว มาเพื่อประกอบการพิจารณาของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษต่อไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง
พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบข้อ ๒ (๑๔) ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติ
วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ จึงวินิจฉัยให้ยกคำอุทธรณ์ของนิติบุคคลอาคารฯ

ทั้งนี้ หากผู้อุทธรณ์ประสงค์จะฟ้องโต้แย้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ ให้ทำคำฟ้องเป็นหนังสือยื่นต่อ
ศาลปกครองที่มีเขตอำนาจ หรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนไปยังศาลปกครองที่มีเขตอำนาจ ภายใน ๙๐ วัน
นับแต่วันที่ได้รับแจ้งหรือทราบคำวินิจฉัยอุทธรณ์

วินิจฉัย ณ วันที่ ๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายวิจารณ์ สิมายา)

ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ปฏิบัติราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม